

въ училище, тетрадки и градски клюки. И — освѣнъ при извѣнредни лични качества — очевидно, не би и могло да произлѣзе друго. Огъ всички професии, учителската, безъ съмнѣние, всѣкога е притежавала най-много идеализъмъ; но човѣшки слабости и тамъ не липсуватъ, и тамъ характеритѣ въ 99 отъ 100 случая се формиратъ отвѣнъ, а не отвѣтрѣ. Учителятъ се чувствува на всѣка крачка въ зависимостъ отъ фактори, които нѣматъ никакво отношение съ неговата работа и качеството ѝ; той е билъ зрителъ или жертва на най-цинични подигравки не само съ учителско, но и съ човѣшко достоинство; той е видѣлъ какъ другари, които сѫ възбуждали отвращението на цѣлото училище, сѫ бивали въздигани; какъ неспособността и подлостта сѫ бивали награждавани, а способността и добродѣтът трудъ унижавани, позорени, изтезавани. Естественно, единъ денъ — ако не е отъ гранитъ — и той ще махне ржка на всичко; естествено, безъ да ще му опротивїе и самото учителство. А който не се поддаде на това „теоретическо“ вразумѣване, за него нашата държава има друго средство: то се зове мѣстене. Най-напрѣдъ въ интереса на службата, сетиѣ въ „неговъ собственъ интересъ“, по-сетиѣ по „негово“, неизказано прѣдъ никого, желание и, най-сетиѣ, по „потреба на службата“. Туй е послѣдната фаза на тоя позоренъ „изправителенъ“ институтъ, изобрѣтение на държавническия гений на министри-кръчмари, почитано обаче свято, както никое измежду тѣхнигъ добри дѣла, отъ сетиѣши министри, и дори отъ онния прѣдни хора, ония „пѣвци на идеали“ и „мъченици за идеи“, които имаха злата участъ да бѫдатъ тѣхни първи наследници. Днесъ можемъ да се утѣшаваме, че най-лошитѣ години сѫ се минали и че, въ